

Jsoucno (jsoucí)

Tradičně se mělo za to, že jsoucno je buď možné nebo uskutečněné; první, co k tomu musíme dodat, je že je třeba pamatovat na jsoucí, které se právě (aktuálně) uskutečňuje. A protože by to mohlo vést ještě i k dalšímu omylu, totiž že jsoucí je jsoucí, jen pokud se právě uskutečňuje, přičemž by tím byla míněna jen ta právě („aktuálně“) jsoucí fáze v rámci celku uskutečňujícího se jsoucího (pravého jsoucna), musíme dodat zásadně důležitou věc: jsoucí je jsoucí jen jako celek, nikdy nemůžeme mluvit o „vskutku jsoucím“, jde-li jen o nějakou část celku, tedy např. o nějakou fázi celku). Žádná fáze dějícího se celku jsoucího (tj. žádná fáze událostného dění nějakého celku) nemá svou vlastní, samostatnou jsoucnost. De právě o to, že skutečně jsoucí je jen celek události, která se právě děje – neděje se po částech, po fázích, nýbrž jen celá. Zároveň ovšem musíme připustit, že jednotlivé fáze určité (konkrétní) události jako celku jsou rovněž skutečné, i když nejsou samostatně jsoucí. A to právě nás vede k tomu, abychom od sebe odlišili to, co je vskutku (a plně, skutečně) jsoucí, od toho, co je sice také skutečné, ale samostatně jsoucí není. Dalo by se tedy říci, že je jakési „méně jsoucí“ čili částečně nejsoucí. To je pochopitelně víc než „prostě nejsoucí“ (vůbec nejsoucí). A tak musíme učinit první důležitý krok, totiž připustit, že mezi tím, co je „jsoucí“ v plném smyslu, a tím, co je „nejsoucí“ rovněž v plném smyslu, je oblast (sféra, „region“) skutečností, které nejsou ani plně jsoucí, ani plně nejsoucí, nebo – řečeno jinak – které jsou částečně jsoucí a částečně nejsoucí. A prozkoumání této oblasti s cílem upřesnění „ontologické=ho“ státu(su) takových skutečností je – přinejmenším dočasně a prozatímne – nutno ustavit a vytvořit zvláštní filosofickou disciplínu, kterou můžeme označit jako „méontologii“.

K tomu všemu nás vede právě rozpoznání důležitosti ohledu k „celku“ jakožto událostného dění v čase, tedy k „události“.

(Písek, 160416-2.)